

INHOUD

1. Tijgerbrood 7
2. De nieuwjaarsborrel 20
3. Vaatwasschema 30
4. De Bermudadriehoek 43
5. De koffieautomaat 60
6. Marktplaatsontmaagding 73
7. Dierenambulance 82
8. Zweetvoeten 93
9. Fiets 105
10. Delen 115
11. Binnenkijken 125
12. BlackBerry 135
13. Echt álles delen 145
14. Het bezuinigingsplan 155
15. Vriendin gezocht 172
16. Het afscheidsdiner 183
17. Out of office 206
18. El Dorado 215

TIJGERBROOD

Het begon met een halfje tijgerwit gesneden en pindakaas met stukjes noot. Die van Calvé met de geeloranje dop moet je hebben. Een nepper in het boodschappenmandje betekent: geen smaak, dus geen aandacht aan besteden. Euro Shopper cashewnoten zijn oké, merkloze boterhamzakjes ook, maar ontbijtkoek koop je van Peijnenburg, roomkaas van Philadelphia en pepernoten van Bolletje. O, en afwasmiddel van Dreft, die van het huismerk ontvet niet.

Anna weet dat soort dingen. En als de ander ze ook weet, is er een kans dat ze bij elkaar passen. Dit bedacht ze een paar jaar geleden op haar vijfentwintigste verjaardag en sindsdien heeft haar theorie zich bewezen. Dankzij rolmopsen in azijn en kale diepvriespizza's weet ze: in hem hoeft ze niet te investeren.

Ook op kantoor schat Anna op basis van bepaald gedrag in of een collega geschikt voor haar is. Haar eigen Mr. Big (uit *Sex and the City*), badboy Adam (uit *Girls*) of Dexter Morgan (uit *Dexter*, sexy met een duister randje!) komt ze niet spontaan tegen, daarom besloot ze de zaken wat praktischer te benaderen; aan de hand van specifiek gedrag en

eigenaardige details schat Anna in of iemand een potentiële lover is. Kijk, collega's die gesmeerde boterhammen meenemen en deze achter de computer opeten, zitten niet op nieuwe vriendschappen of een relatie te wachten. De focus ligt thuis, bij het gezin, de televisie of een indrukwekkende verzameling gekleurde mineralen (volgens Dirk heeft hun nieuwe collega bij Systeembeheer een glazen vitrinekast met 173 glinsterende stenen. Aan het afstoffen van zijn verzameling schijnt hij wekelijks vijf uur te besteden). Fijne informatie, het zegt meer over iemand dan welke krant hij leest of op welke politieke partij hij stemt.

Legt ze de levensstijl van bijvoorbeeld 'Systeembeheer-Dirk' langs haar mannenhartenmeetlat, dan weet ze dat hij voor haar totaal ongeschikt is als partner: in de lunchpauze gaat hij niet naar buiten maar speelt Patience op zijn computer, hij draagt dagen achter elkaar hetzelfde T-shirt van een concert van Guns N' Roses waar hij is geweest en zet lege pakken Optimel terug in de koelkast. Verder gebruikt hij zijn vriendin als smoes als hij een keer geen zin heeft om aan het eind van de week een biertje te drinken met collega's. Dan zegt hij zoiets: 'Als ik vandaag te laat thuiskom, kiepert ze haar zelfgemaakte gehaktballen met jus zo de prullenbak in. Nee, het is beter als ik deze week even oversla, jongens.'

Dankzij dit soort kennis voorkomt ze zinloze etentjes met iemand die halverwege het voorgerecht van heavy metal blijkt te houden of zijn teddybeer nog altijd aan het voeteneind van zijn bed heeft liggen. Ze is kieskeurig, dat weet ze ook wel, maar daar heeft ze zo haar redenen voor.

Op de zaak is de vrijmibo verschoven van vrijdag naar donderdag, want het halve kantoor heeft een 32-urige werkweek (de vrouwen) of twee keer per maand op vrijdag een papadag (de mannen). Simon, de grote baas, noemt de donderdagmiddagborrel nu de domibo en vindt dat een waanzinnig goede vondst van zichzelf.

Simon is een man met twee gezichten, wat vooral komt door zijn levensmotto: *'work hard, play hard'*. De ene week zit hij achter zijn bureau urenlang zakelijk te bellen, stuurt hij 's nachts e-mails met vergaderpunten en vliegt hij op en neer naar Londen voor een deal, het andere moment is hij ineens vier weken weg, zeilen rond St. Barts. Hij kan je in de lift zomaar complimenteren met je werk of de kleur van je nagellak, maar ook bij de koffieautomaat een uitbrander geven. Hij is de enige collega die ongevraagd je schouders masseert en ermee wegkomt, en verder denkt hij mensen te imponeren met vage taal: problemen worden aangevlogen, berichten doorgecommuniceerd, ideeën op de plank gelegd en na een vergadering moet er altijd snel geschakeld worden. Niemand snapt precies wat hij bedoelt, maar iedereen knikt. Dat moet je niet willen, vindt Anna, dat iedereen altijd maar knikt.

Aan het eind van de week is het uitgestorven op kantoor, wat ook rust geeft op Anna's afdeling, want: geen collega's = geen nieuwe facturen. Achterstallig werk kan ze daarom mooi op vrijdag inhalen en afhandelen, heerlijk: vinkjes zetten. Haar doel is om op maandag te beginnen met lege bakjes 'Inkomende post' en 'Te verwerken facturen'.

Omdat veel collega's sinds ze moeder zijn geworden vier dagen zijn gaan werken, heeft Anna gaandeweg een aantal projecten erbij gekregen die in principe niet bij haar functie horen, maar wel moeten worden uitgevoerd. Toen de baas dat voorstelde, zei ze: 'Prima, maar de facturen gaan voor.' Hij ging akkoord. Dit gebeurde tijdens het evaluatiegesprek in december, waarin ze haar werkzaamheden van het afgelopen jaar bespraken. Anna had speciaal voor de gelegenheid een strak zwart jurkje aangetrokken, zachtroze lipgloss opgedaan, haar haren losgegooid en hoge hakken aangetrokken; na acht jaar trouwe dienst wist ze dat de baas hier gevoelig voor was. Toen ze hier op haar eenentwintigste kwam werken, weigerde ze haar vrouwelijkheid te gebruiken om iets voor elkaar te krijgen, maar naarmate de jaren vorderden kreeg ze er steeds minder moeite mee om haar pluspunten eens in de zoveel tijd in te zetten.

Tijdens die evaluatie notuleerde de vrouw van Personeelszaken en dezelfde middag nog ontving Anna een mailtje met de aantekeningen van het gesprek en de vraag of ze die wilde paraferen en 'per ommekeer' wilde zenden. Lekker vlot, daar hield ze van, maar incompleet, en daar hield ze niet van. Als die Henriette van Personeelszaken tijdens het notuleren niet haar arm aan de bovenkant van het papier zou leggen, zou Anna meelesen met wat ze precies schrijft, want lang niet al haar notities staan in dat e-mailbericht. Van elk personeelslid is een dossier en Henriette beheert de kast waar die stukken in gaan, zij is de enige met een sleutel. Dirk heeft tijdens het kerstdiner vorig jaar eens geprobeerd

haar om te kopen zodat hij zijn dossier kon inzien. Zo semi-grappig-haha stelde hij het voor, ondertussen schonk hij haar wijnglas vol, maar ze trapte er niet in.

De baas vertelde aan het begin van dit jaar ook semi-grappig-haha tussen de bedrijven door dat hij een nieuwe had aangenomen voor het team. Ze zou 1 februari beginnen, zei hij terwijl hij in zijn agenda bladerde, maar zou in januari naar de nieuwjaarsborrel komen om alvast kennis te maken. De vorige keer dat de baas met veel aandacht iemand van buiten introduceerde was tijdens het kerstdiner drie jaar geleden. Het meisje – van wie iedereen op de avond zelf dacht dat ze was uitgenodigd omdat ze al jaren zijn juriste was – bleek later zijn maîtresse te zijn. Anna kende haar uurtarief maar al te goed; ze had door de jaren heen tientallen van haar facturen verwerkt.

Elk jaar organiseert een clubje vrijwilligers het kerstdiner en de nieuwjaarsborrel. Anna meldt zich hier nooit voor aan omdat ze geen onderdeel wil zijn van het selectieproces – op zich is het goed dat er wordt geselecteerd, wel zo efficiënt (met z'n allen om de tafel en er is over drie jaar nog geen kerstplan), maar het huidige verkiezingsstelsel dwingt de mensen in vreemde bochten, iets waar Anna liever naar kijkt dan aan meedoet. Uit alle aanmeldingen wordt het definitieve groepje samengesteld op basis van stemmen. Ja, stemmen van je eigen collega's, en nee, het is geen blinde stemming, wat het hele gebeuren interessant maakt om vanaf de zijlijn te volgen. De kandidaten zelf mogen ook stemmen, de meeste zetten ongegeneerd een kruisje bij hun eigen naam en zeggen

daarbij dingen als: 'Ik heb ooit mijn eigen bruiloft geregeld, nou dat was me een kluit, dit feestje doe ik met twee vingers in mijn neus', of 'Laat zo'n borrel maar aan mij over, ik heb ervaring: als ik vroeger in een week drie keer uitging was het weinig'. Half oktober moeten alle aanmeldingen voor de kerstcommissie binnen zijn. Daarna begint voor sommigen een periode van weinig werken en bijzonder veel slijmen bij collega's. Anna heeft eens overwogen om in kaart te brengen hoeveel werktijd precies verloren gaat aan dit proces en wat dat het bedrijf kost, maar besloot toen dat die informatie zinloos zou zijn; ze was er tenslotte niet op uit om haar collega's te verlinken.

Voor degenen die onder de kanshebbers voor de kerstcommissie niet per se een duidelijke beste vriend hebben, zoals Anna, is oktober een zwarte maand. Gedurende de laatste twee weken van die maand komen de genomineerden namelijk steeds de kamer binnen om haar en haar stagiairs te complimenteren met hun werk. Klinkt leuk, maar het is allemaal onderdeel van hun charmeoffensief. Facturen worden niet meer doorgemailed maar uitgeprint en inkoopcontracten niet achteloos in haar postvakje gedropt maar persoonlijk overhandigd. Als Anna niet op haar kamer is om ze in ontvangst te nemen, treft ze de documenten op haar bureau aan met een post-it erop; aardige begeleidende tekstjes en incidenteel een smiley of een zonnetje prikken op het gele papiertje. Sommigen maken het echt bont en sorteren de facturen op alfabetische volgorde, zetten de kostenplaats erbij en steken het geheel in een plastic mapje – helemaal Anna's stijl maar veel te doorzichtig aangezien haar collega's hier na de

verkiezingsperiode meteen weer mee ophouden.

In november wordt 'De kerstclub' dan eindelijk gekozen en vanaf dat moment zijn die vier mensen met van alles bezig behalve hun normale taken en verantwoordelijkheden. Alle uren in november gaan op aan locaties bekijken, overleggen tijdens lunches buiten de deur, leveranciers bestoken met deals voor het kerstpakket, de uitnodiging ontwerpen, menu's selecteren, voorproeven en de drank testen.

Dit jaar is geen uitzondering. De bloedzuigerperiode en het kerstdiner heeft Anna overleefd, nu de nieuwjaarsborrel nog. Hebben we net kerstvakantie gehad, gaat het drama gewoon door; nog een week vol gesmoes in de gang, spastisch gedoe van kerstcommissieleden bij de printer en bellen in het trappenhuis zodat collega's het gesprek niet kunnen horen.

De kerstcommissie staat in hoog aanzien bij de baas. Anna staat soms in hoog aanzien, maar soms ook niet. Het kan zomaar liggen aan wat ze aanheeft, niet aan hoeveel facturen ze inboekt en hoeveel betalingen ze nakijkt. De overzichten met hoeveel geld ze bespaart door bedragen op facturen consequent na te rekenen en over elke inkoopofferte te onderhandelen, maakt ze toch vooral voor hem; soms wou ze dat Simon zich alleen zou interesseren voor de cijfers in haar schema's.

Een paar dagen voor de nieuwjaarsborrel vraagt Anna bij de koffieautomaat aan Simon wat de functie van die nieuwe collega wordt.

'Operationsmanager.'

‘Wat houdt dat precies in?’

‘Het is een nieuwe positie in onze organisatie. In het organogram zou ik haar naast jou intekenen.’

Naast haar, oké, prima. Maar is er in dit middelkleine bedrijf wel genoeg te doen voor deze twee functies? Er is toch geen overlap, hè, tussen de werkzaamheden van een officemanager en een operationsmanager? Anna houdt niet van gerommel in de organisatorische structuren, zoals wijzigingen in aanspreekpunten of het rapportagesysteem. Voor sommigen in dit bedrijf is helder communiceren al lastig genoeg, kun je nagaan wat er gebeurt als er heldere zaken, zoals wie geeft leiding aan wie en wie beoordeelt wie, veranderen. Zij rapporteert aan de baas en de baas beoordeelt haar werkzaamheden, extra schakels geven ruis op de lijn. Bovendien wil ze geen feedback via een ander; Anna werkt zelfstandig en Simon is tevreden over het werk dat ze levert, zo gaat het al jaren, acht om precies te zijn.

‘Waar gaat ze eigenlijk zitten?’ vraagt Anna.

‘Voorlopig maar bij mij op de kamer, aan mijn vergadertafeltje, ik ben toch veel buiten de deur. Het moet maar even totdat we naar het nieuwe kantoor verhuizen.’

En dan vraagt hij eindelijk waar Anna al maanden op hoopt: of zij de organisatie van de verhuizing op zich wil nemen. In haar mappenkast stond onder de schuilnaam ‘Project Paprika’ al een ordner met haar ideeën, mogelijke verhuisbedrijven en de oppervlaktetekeningen van het nieuwe pand. Hij zegt dat ze een budget krijgt om naar eigen inzicht te besteden aan nieuwe meubels, dozen, transportbedrijf et cetera. Op 1 april krijgt hij de sleutel,

half april moet alles en iedereen over zijn. ‘En ik wil dat het bedrijf tijdens de verhuisdagen gewoon functioneert, dat mensen kunnen mailen en dat de telefoon wordt opgenomen. Onze klanten mogen niet merken dat we aan het verkassen zijn.’ Op de voorkant van een nieuw notitieblok schrijft Anna ‘De verhuizing’ plus haar naam en telefoonnummer en noteert zijn bevel op pagina 1. De baas tettert door. ‘Kun je in de agenda ook een bila inplannen? Ik wil graag om de week overleg over de stand van zaken, max een halfuurtje, alleen effe een update.’

Anna maakt een verhuisvergaderschema, elke twee weken op maandag zal er dertig minuten overleg zijn.

Haar vader bezocht ze tussen haar tiende en haar zeventiende met dezelfde frequentie. Als hij haar omhelsde bij wijze van begroeting keek hij op zijn horloge, dat wist ze omdat hun gestalten weerspiegelden in het raam van de woonkamer. Op de dagen dat ze minder goed in haar vel zat, dat ze alles persoonlijk opvatte en zich door het minste of geringste gekwetst voelde, deed ze haar ogen dicht, ze wilde geen reflectie in het raam zien en zette het moment op zwart, op stil.

Hun gesprekken gingen over doodgewone dingen, hoe het op school ging, welke vakken ze het leukst vond en dat ze met gym – als ze mochten kiezen tussen drie balsporten – haar hand opstak voor volleybal. Hij luisterde de ene keer beter dan de andere, en stelde soms een vraag. Het gesprek ging nooit over haar moeder of over het witte huisje waar ze vroeger met z’n drietjes woonden (miste ze haar moeder? Of het huis misschien?) of over

leuke jongens op het schoolplein, maar altijd over praktische zaken: hoeveel uur wiskundeles had ze in de week, wat kreeg ze te eten en hoe laat precies ging de bus vanmiddag weer terug? Soms zat ze midden in een verhaal en dan stond hij op om de glazen van tafel te ruimen of haar jas te pakken. Lang dacht ze dat het lag aan het onderwerp waarover ze spraken, pas jaren later ontdekte ze dat het patroon met tijd te maken had: precies een halfuur na het moment dat hij op zijn horloge keek, was de ontmoeting afgelopen. Dan vond hij het wel mooi geweest en wilde hij weer alleen zijn. Tijd rekken door na vijftwintig minuten voor te stellen om een potje te dammen of een ijsje te halen leverde niets op, het werkte zelfs averechts. ‘Het is niet leuk voor mij als je iedere keer jengelt over de tijd,’ zei hij dan. Hij hoorde waarschijnlijk niet dat er in haar smeken een vorm van liefde besloten zat.

‘Het is heus niet leuk voor mij om mijn eigen vader maar een uur per maand te zien,’ zei ze een keer toen ze vijftien was. Hij sloeg haar, bam, een beuk met zijn vuist op haar bovenarm, precies op dat punt waar het scharnier van de schouder zit. Op het internaat zou ze later die week zeggen dat ze tijdens de gymles was geraakt door een basketbal. ‘Die dingen zijn hard, hé!’ zei ze tegen haar mentor, en wreef zachtjes met haar hand over de beurse plek.

Jaren deed ze dingen in halfuurtjes. Schommelen of origami vouwen deed ze in een halfuur. Huiswerk maakte ze in blokken van dertig minuten, huishoudelijke taken eveneens. Op de middelbare school kocht ze van haar zakgeld een stopwatch waarmee ze heel exact kon timen als ze bijvoorbeeld haar bed opmaakte of van haar kamer

op het internaat naar het waslokaal liep en terug. Toen ze later op zichzelf woonde, nam ze elke ochtend een halfuur de tijd om te ontbijten en de kruiswoordpuzzel uit de krant van de dag ervoor te maken. Als het oplossen binnen die tijd niet lukte, pakte ze de krant van de dag erbij en vulde snel de juiste letters in: als de stopwatch stopte, moest de puzzel compleet zijn. Zo wilde ze zichzelf elke dag laten zien dat er in een halfuur heel wat kon gebeuren, dat iets van begin tot eind gemaakt kon worden, dat iets wat leeg was na een halfuur vol kon zijn.

Terug achter haar computer opent ze een nieuw Excelbestand en noteert het aantal weken tot aan de verhuizing. Elke week krijgt een kolom, in één oogopslag is te zien dat er nog ruim twaalf weken zijn tot de sleuteloverdracht op 1 april. De einddatum van het project, 15 april, zet ze in de laatste kolom van de spreadsheet. Zo, nu kan ze een *backplanning* maken, een schema met wat er tussen vandaag en half april geregeld moet worden, dat geeft overzicht en rust. In het Excelbestand maakt ze een lijst van haar taken:

- Alle collega's informeren dat zij de verhuizing begeleidt en dat ze met vragen bij haar terecht kunnen (Niet vergeten te vermelden: over de nieuwe kantoorindeling en voorkeur voor een bepaalde kamer of werkplek wordt niet gecorrespondeerd)
- Verhuisplanning mailen naar collega's, inclusief wat hun te doen staat (wanneer de dozen worden geleverd, wanneer die ingepakt moeten zijn, op welke dag er wordt verhuisd en op welke datum álles uitgepakt moet zijn)

- Per direct: behoeften speciaal kantoormeubilair van collega's inventariseren (Denk aan Dirk: staand bureau)
- 7 tot 12 januari: offertes van verschillende verhuisbedrijven opvragen
- 7 tot 12 januari: aanbod nieuw meubilair bekijken (online)
- 14 tot 19 januari: onderhandelen met verhuizer
- 21 januari: keuze maken verhuisbedrijf
- 22 januari: kantoormeubilair bekijken (in de winkel)
- 23 tot 30 januari: onderhandelweek meubelen
- 1 februari: plattegrond nieuwe kantoor opvragen en werkplekken intekenen
- 4 februari: meubilair definitief bestellen
- 18 tot 23 februari: collega's in tekening plaatsen en voorleggen aan sv
- 1 tot 16 maart: kleine kantoorbenodigheden bestellen (keukenspul etc.)
- 29 maart: levering dozen intern aankondigen + mail met instructies: elke doos labelen met initialen, afdeling en kamernummer
- 1 april, ochtend: ontvangst sleutel nieuwe kantoor (NK)
- 1 april, middag: levering meubilair op het nieuwe adres, inclusief plaatsing en montage
- 1 april: levering verhuisdozen op oude adres. (Aanteekening: hoeveel dozen per persoon?)
- 2 tot 6 april: collega's pakken dozen in
- 3 of 4 april: schoonmaakbedrijf in NK

- 5 april: Systeembeheer installeert nieuwe pc's en internet in NK
- 5 april: Systeembeheer sluit telefoons aan in NK
- 8 april: alle collega's verhuizen (NB: verhuisdozen door personeel zelf op de gang laten zetten)
- 15 april: schoonmaakbedrijf in OK

Ze keek met tevredenheid naar het resultaat. Voor de eerstvolgende bespreking met de baas (in het overzicht: sv, Simon Vos) noteert ze dat ze wil voorstellen om de oude meubels op Marktplaats te zetten. De opbrengst kunnen ze gebruiken voor de aankoop van nieuwe spullen. In een apart document zal ze bijhouden hoeveel het bedrijf op deze manier bespaart.